

ANIVERSĂRI

VITALIE OJOVANU LA 60 DE ANI, O VÂRSTĂ A MATURITĂȚII ȘI CONSACRĂRII

Zilele acestea, la mijloc de brumar Vitalie Ojovanu, doctor habilitat în filosofie, conferențiar universitar, șeful catedrei Filosofie și Bioetică a Universității de Stat de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu”, rotunjește frumoasa vârstă de 60 ani. S-a născut în pitoreasca localitate Pivniceni din preajma Dondușenilor la 12 noiembrie 1958 în familia Ludmilei și a lui Ion Ojovanu, descendenți din familii de țărani agricultori, prin tradiție cunoscători de carte, promotori ai devotamentului față de neam și de respectare a frumoaselor obiceiuri în familie și comunitate.

Dl V. Ojovanu a moștenit o serie de calități de la mama sa, care și-a educat copiii în spiritul respectului față de oameni, a dragostei pentru credința strămoșească, neam și carte. Tatăl i-a fost un exemplu al demnității și persistenței, fiind o permanentă sursă de promovare a utilității practice a științelor exacte. Cu toate că ambii părinți au promovat doar patru clase a școlii românești interbelice, cunoștințele și experiența lor depășeau mult acest cadru de educație. Părinții au contribuit în mod definitiv la formarea personalității sale. Tradiția familială moștenită de Dl V. Ojovanu i-a o format o serie de calități, care i-au modelat personalitatea sa în spiritul respectului față de oameni, a dragostei pentru credința strămoșească, neam și carte, al demnității și cumsecădeniei.

După absolvirea școlii medii incomplete (de opt ani) din Pivniceni (1974), o urmează pe cea medie de zece ani din Grinăuți–Moldova, raionul Ocnița (1976).

Având încă de pe băncile școlii o preocupare aparte față de cunoaștere, de înțelegerea evoluției lumii, de esența fenomenului uman, studiile ulterioare și lea orientat către domeniul umanistic. Pe acele timpuri cel mai potrivit și accesibil domeniu pentru realizarea năzuințelor sale de cunoaștere era istoria. Astfel, între anii 1977 și 1982, își face studiile la Universitatea de Stat din Chișinău, (actualmente USM), Facultatea de Istorie.

După finalizarea studiilor, proaspătul licențiat în Istorie este repartizat în câmpul muncii la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (azi USMF „Nicolae Testemițanu”) inițial în calitate de laborant superior la catedra Științe sociale și lector la Facultatea de instruire preuniversitară. Ulterior urmează predarea altor discipline sociale. Din septembrie 1988 se transferă la catedra Filosofie, fiind propus de a fi inclus în componența catedrei ca membru titular de către șeful acesteia – Teodor N. Țârdea. Pe parcursul carierei sale dl. Ojovanu s-a inspirat mult din bogata experiență didactică și managerială a profesorului universitar Teodor N. Țârdea.

Dând dovadă de bune abilități în ținerea cursurilor și seminarelor, V.Ojovanu manifestă concomitent un interes deosebit pentru activitatea științifică. Paralel cu activitatea didactică la catedră, urmează doctoratul (1987-1991) la Institutul de Filosofie, Sociologie și Drept al Academiei de Științe din Moldova, avându-l conducător științific pe academicianul Alexandru N. Roșca, doctorat finalizat cu susținerea tezei de doctor (1994), consacrată problemelor filosofiei sociale. În anul 2013 susține teza de doctor habilitat cu tema: „Axiologia medicală: probleme filosofico-metodologice, socio-bioetice și existențiale”. Devine lector superior universitar (1988), conferențiar universitar (2003), Expert al UNESCO în Etica științei și Bioetică (din 2005), Membru al Comitetului Național de Etică pentru Studiul Clinic al Medicamentelor și Metodelor noi de tratament (din 2009), Șef catedră Filosofie și Bioetică (2008 până în prezent).

Fiind o fire aflată mereu în căutare de noi și actuale subiecte de investigație științifică, dl V.Ojovanu în paralel cu activitatea la catedră, ține cursuri de specialitate la Academia de Studii Economice (Filosofie și Istoria filosofiei), Universitatea de Stat din Moldova (Filosofie), Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” (Axiologie, Axiologie specială, Bioetică, Istoria și filosofia religiei). A stat la începuturile fondării și activității Facultății de Teologie din cadrul Universității de Stat din Moldova. La această Facultate a ținut cursuri de Istoria filosofiei, Filosofie, Teologia și filosofia spiritualității ortodoxe. În paralel colaborează intens în plan științific cu Institutul de Filosofie, Sociologie și Drept al Academiei de Științe din Moldova, fiind participant la diverse activități și studii filosofico-practice.

Încadrat în mod integral în viața și activitatea mediului academic medical, chiar la debutul carierei sale profesionale dl. V. Ojovanu a manifestat un interes deosebit pentru subiecte teoretice și filosofice ale medicinei. Ulteri-

or acestor preocupări domnia sa consacră numeroase și importante lucrări științifice, cu preponderență dedicate eticii medicale, bioeticii, axiologiei, teoriei medicale. Încă din perioada studiului realizat asupra primei teze de doctorat, dlui studiază și publică lucrări cu subiecte originale de axiologie medicală. Preocupările sale științifice se axează pe următoarea tematică de cercetare: bioetică, axiologie medicală, filosofia medicinei. Fiind un cercetător științific consacrat, care și-a adus aportul la valorificarea mai multor probleme importante din sfera științei și inovării, doctorul habilitat, profesorul V. Ojovanu realizează o contribuție semnificativă la evoluția exegezelor filosofice autohtone prin fundamentarea unui nou domeniu al filosofiei și științei contemporane – axiologia medicală.

Vasta și multipla sa activitate înglobează interesul pentru popularizarea evoluției științei, istoriei medicinei și a gândirii etice, istoriei naționale, istoriei filosofiei naționale și universale, istoriei și teoriei religiei, biografiilor personalităților marcante ș.a. Demersul analitic pe care îl întreprinde în acest cadru are drept scop regândirea diferitelor evaluări teoretico-metodologice asupra problematicii filosofico- bioetice, operarea unor clarificări extrem de utile pentru dobândirea de noi cunoștințe veridice cu privire la axiologia medicală, la valorile și normele etico-medicale necesare formării unei culturi bioetice democratice și responsabile la noua generație de cadre medicale, la toți cetățenii Republicii Moldova. Profesorul V. Ojovanu este conducător de doctorat la specialitatea Etică și bioetică. Sub conducerea sa în prezent 5 doctoranzi își urmează doctoratul la catedra pe care o conduce.

În cei peste 36 de ani de activitate didactică și științifică prodigioasă-profesorul V. Ojovanu a publicat cca 150 lucrări științifice, metodicodidactice și de popularizare a științei. Dintre acestea: „Eliade în Moldova” (1994), „Problema sacralului în medicină” (2000), „Torță a înțelepciunii” (2002), „Dicționar de Filosofie și Bioetică” (coautor) (2004), „Cultura și filosofia patristică” (coautor) (2005), „Pledoarie pentru axiologia medicală” (2005), „Bioetica și devenirea axiologiei medicale (reflecții la debut de mileniu)” (2006), „Valori spirituale în creația sturdziană” (2006), „Dimensiunile performanței” (2007), „Axiosfera medicinei și perspectiva asigurării securității umane” (2010), „Bioethics and Dentistry: the establishment of essential subjects” (2012), „Axiologia și medicina: dimensiuni teoretico-metodologice” (2012), „Filosofia medicinei (cu elemente de bioetică medicală). Suport de curs” (coautor) (2017) ș.a. Dedică o lucrare mono-

grafică localității de origine: „Pivniceni. File de istorie” (2008).

O preocupare permanentă, cu ample implicații în mai multe domenii conexe de cercetare, constituie activă participare a domniei sale în cadrul proiectelor științifice, prin acest mod de implicare științifică, aduce împreună cu colectivul catedrei o vădită contribuție activității științifice în universitate, cât și promovării metodelor performante de instruire universitară și postuniversitară a specialiștilor în medicină și farmacie, perfecționării sistemului medical național.

Domnia Sa este director a mai multor proiecte de cercetare: „Omul în spațiul bolii: metode umanistice de cercetare în medicină” dintre Universitatea de Stat de Medicina din Saratov, Federația Rusă și USMF „N. Testemițanu”, Chișinău, R.Moldova (2009); „Promovarea și implementarea practică a Bioeticii medicale în Republica Moldova” dintre AȘM și USMF USMF „N.Testemițanu”, Chișinău, R.Moldova (2014-2018); „Building Bioethics Capacities in Education and Doctoral Training: A Collaborative Network among Moldova, Romania and Switzerland”. Parteneri: Institutul de Etică Biomedicală a Universității din Basel (IBMB), Catedra de Filosofie și Bioetică a USMF „N.Testemițanu”, Centrul de Cercetare în Etică Aplicată, Facultatea de Filosofie, Universitatea din București (2015-2017). Totodată este și participant executor activ a altor proiecte de cercetare: „Popularizarea cunoștințelor din domeniul bioeticii în Republica Moldova” (2004-2006); „Fundamente bioetice ale cercetărilor medico- biologice și genetice” dintre Universitatea de Stat Internațională Ecologică “A.D.Saharov” din Minsk, Belarusia și USMF “N.Testemițanu”, Chișinău, R.Moldova (2010-2011); „Problemele susținerii și protecției sănătății publice în contextul bioeticii sociale și implementării tehnologiilor inovaționale biomedicale” dintre Universitatea de Stat Internațională Ecologică “A.D.Saharov” din Minsk, Belarusia și USMF “N.Testemițanu”, Chișinău, R.Moldova (2015-2016) etc.

Profesorul V.Ojovanu este un adept fervent al consolidării relațiilor interinstituționale și cooperării științifice pe subiecte de cercetare, perfecționare a activităților de predare, schimbului de experiență etc. În acest context întreține relații de colaborare cu colegii de breaslă din AȘM, USM, UPS „Ion Creangă”, US din Tiraspol, IRIM, UTM, cu cunoscuți cercetători și cadre didactice din (București, Iași, Galați) România, (Pittsburg) SUA, (Kiev, Lvov) Ucraina, (Minsk) Bielorusia, (Moscova, Sankt-Petersburg) Rusia, (Riga) Letonia, Polonia, Canada etc. Participă la numeroase foruri științi-

fice naționale și internaționale cu rapoarte pe teme de actualitate. Paralel cu activitatea la catedră participă în activitatea diferitor organizații științifice, obștești, fundații etc. Este expert al UNESCO în Etica științei și Bioetică, membru fondator și vicedirector al Centrului Național de Bioetică, membru al Comitetului Național de Etică pentru Studiul Clinic al Medicamentelor și Metodelor noi de tratament, membru fondator al Fundației Explorării Tradițiilor Moral-Spirituale „Vasiliada”, membru și vicepreședinte al Societății culturale ”Mitropolitul Varlaam”, membru al Asociației pentru Filosofie din Moldova, membru a trei Seminare Științifice de profil.

Spiritul nobil al omagiatului este întregit de soția Ala, doctor în medicină, conferențiar universitar, împreună formând o familie distinsă de mai bine de 33 de ani. Au crescut și educat o fiică demnă de părinții lor, Vitalina, licențiată USMF „Nicolae Testemițanu”, proaspătă absolventă a rezidențiatului în Endocrinologie și doctorand la aceeași specialitate.

Cu ocazia acestui important eveniment din viața domniei sale colegii de catedră, toți cei care îl cunosc și îl respectă, îi doresc multă sănătate, succese remarcabile în domeniile în care domnia sa cu atâta talent, pasiune și perseverență performează. Mulți ani înainte Domnule profesor!

Teodor Țirdea
doctor habilitat în filosofie, profesor universitar
Anatolie Eșanu
doctor în filosofie, conferențiar universitar
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “Nicolae
Testemițanu” din R. Moldova, Catedra Filosofie și bioetică